

Prameny a literatura

Kompletní seznam knih vydaných Šenutem III. je dostupný v literatuře publikované v Institutu koptských studií v Káhiře.⁵⁹⁰ Zde uvádíme jen vybrané publikace.

Publikace Šenuta III.

BISKUP ŠENUT. *Korán a křesťanství*. (arabsky) Káhira, 1970.

الأسقف شنودة. القرآن والمسيحية. القاهرة 1970.

PAPEŽ ŠENUT III. *Adventisté sedmého dne a jejich hereze*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2007.

البابا شنودة الثالث. بدع السبتيين الادفنتست. القاهرة :بطيركية الأقباط الأرثوذكس. 2007.

PAPEŽ ŠENUT III. *Bázeň Boží*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1994.

البابا شنودة الثالث. مخافة الله. القاهرة : بطيركية الأقباط الأرثوذكس. 1994

PAPEŽ ŠENUT III. *Božství Krista*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1991.

البابا شنودة الثالث. لاهوت المسيح. القاهرة: بطيركية الأقباط الأرثوذكس. 1991.

PAPEŽ ŠENUT III. *Duchovní člověk*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1992.

البابا شنودة الثالث. الإنسان الروحي. القاهرة : بطيركية الأقباط الأرثوذكس. 1992

⁵⁹⁰ AGBÁN, I. I. *Jeho Svatost papež alexandrijský Šenut III. a sklizeň čtyřiceti slavných roků*. (arabsky) Káhira: Koptský alexandrijský patriarchát, 2011, s. 134–140.

PAPEŽ ŠENUT III. *Duchovní prostředky*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1992.

البابا شنودة الثالث . الوسانط الروحية. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.1992

PAPEŽ ŠENUT III. *Duchovní zápasy I-II*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1992.

البابا شنودة الثالث . الحروب الروحية: جزء 1-2. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.1992

PAPEŽ ŠENUT III. *Deset pojmu*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1993.

البابا شنودة الثالث. عشرة مفاهيم. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.1993

PAPEŽ ŠENUT III. *Svědkové Jehovovi a jejich hereze*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2005.

البابا شنودة الثالث. شهود يهود وهرطقاتهم. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.2005

PAPEŽ ŠENUT III. *Osvobození ducha*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1990.

البابا شنودة الثالث. انطلاق الروح. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس .1990

PAPEŽ ŠENUT III. *Kristova přirozenost*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1991.

البابا شنوده الثالث . طبيعة المسيح. البابا شنوده الثالث. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.1990.

PAPEŽ ŠENUT III. *Mnoho let s otázkami lidu, sv. 3: Otázky na duchovní a další téma*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1980.

البابا شنودة الثالث . سلسلة سنوات مع أسئلة الناس جزء 3 - أسئلة روحية وعامة. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس .1980.

PAPEŽ ŠENUT III. *Mnoho let s otázkami lidu, sv. 2: Otázky teologické a naukové*.

(arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, rok vydání neuveden.

البابا شنودة الثالث . سلسلة سنوات مع أسئلة الناس جزء 3 -أسئلة لاهوت وعقيدة. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس.

PAPEŽ ŠENUT III. *Mnoho let s otázkami lidu, sv. 4: Otázky nauky a ritu*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1990.

البابا شنودة الثالث . سلسلة سنوات مع أسئلة الناس جزء 4 - أسئلة عقائدية وطقسية. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس .1990.

PAPEŽ ŠENUT III. *Moderní hereze*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2006.

البابا شنودة الثالث. بدع حديثة. القاهرة :بطrirكية الأقباط الأرثوذكس .2006

PAPEŽ ŠENUT III. *Mýtus Barnabášova evangelia.* (arabsky) Káhira: Már Girgis Zakázik, nedatováno.

البابا شنودة الثالث . خرافة إنجيل برنابا. القاهرة : مار جرجس بالزقازيق.

PAPEŽ ŠENUT III. *Návrat k Bohu.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1982.

البابا شنودة الثالث . الرجوع الى الله. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1982

PAPEŽ ŠENUT III. *Nezabiješ.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1980.

البابا شنودة الثالث . لا تقتل. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1980.

PAPEŽ ŠENUT III. *Obraz Boží.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2011.

البابا شنودة الثالث. صورة الـلـ. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 2011

PAPEŽ ŠENUT III. *Proč odmítáme očistec?* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2006.

. البابا شنودة الثالث . لماذا نرفض المطهر؟. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 2006.

PAPEŽ ŠENUT III. *Série k deseti přikázáním: První čtyři přikázání.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1988.

البابا شنودة الثالث. سلسلة الوصايا العشر. جـ 1 - الوصايا الأربع الأولى. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1988

PAPEŽ ŠENUT III. *Spiritualita půstu.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1983.

البابا شنودة الثالث. روحانية الصوم. القاهرة: بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1983.

PAPEŽ ŠENUT III. *Svatá žárlivost.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1999.

البابا شنودة الثالث . الغيرة المقدسة. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1999.

PAPEŽ ŠENUT III. *Srovnávací teologie I.* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1992.

البابا شنودة الثالث. اللاهوت المقارن. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1992.

PAPEŽ ŠENUT III. *Srovnávací teologie, sv. 3: Tělo Kristovo, mystické tělo!* (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2004.

البابا شنودة الثالث. اللاهوت المقارن - جـ 3 - جسد المسيح والجسد السري. القاهرة : بطريركية الأقباط الأرثوذكس. 1990.

PAPEŽ ŠENUT III. *Války Satanovy*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1984.

البابا شنوده الثالث . حروب الشياطين. البابا شنوده الثالث. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس.1984

PAPEŽ ŠENUT III. *Život v pokání a čistotě*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1983.

البابا شنودة الثالث . حياة التوبة والنقاوة. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس .1983

PAPEŽ ŠENUT III. *Životní zkušenost*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, rok vydání neuveden.

البابا شنودة الثالث . خبرات في الحياة. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس

PAPEŽ ŠENUT III. *Vylití Ducha*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 1990.

البابا شنودة الثالث. انطلاق الروح. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس .1990

PAPEŽ ŠENUT III. *Duchovní probuzení*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2003.

البابا شنودة الثالث . اليقظة الروحية. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس.2003

RUFÁÍL, NAZÍR GAJED. Příběh této knihy, in MATOUŠ CHUDÝ. *Život v pravoslavné modlitbě*. (arabsky) Údolí Natrún: klášter Syřanů, 1952, s. 2.

نظير جيد روغائيل . قصة هذا الكتاب .الأب متى المسكين .حياة-الصلالة-الارثوذكسيّة . وادي النطرون : دير السريان 1952

SHENOUDA III. The Heresy of Deifying the Human!, *El-Keraza Magazine*, 5–6 (2007), s. 12–13.

Literatura

ABDALLAH, A. *L'Ordinamento Liturgico di Gabriele V, 88 Patriarca Copto (1409–1427)*. Cairo: Edizioni del Centro Francescano di Studi Orientali Christiani, 1962.

ABD AL-MALÁK, SUBHÍ. *Jeho Svatost papež Šenut III. slavné dějiny ve zkratce*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný patriarchát, 2012.

صباحي عبد الملك. الدراسة البابا شنودة الثالث كاروز العصر تاريخ و امجاد. القاهرة :بطريركية الأقباط الأرثوذكس, 2012

ADOGAME, AFE. *The African Christian Diaspora*. Bloomsbury: Academic 2013.

AL-ASWANY, ALAA. *Democracy is the Answer: Egypt's Years of Revolution: Egypt's Years of Revolution*. The Gingko Library, 2014, s. 211–215.

AGBÁN, I. I. (ed.). *Jeho Svatost papež alexandrijský Šenut III. a sklizeň roků*. (arabsky) Káhira: Koptský alexandrijský patriarchát, 2003.

اسحق ابراهيم عجبان قداسة بابا الإسكندرية شنودة الثالث وحصاد السنين. القاهرة :بطرييركية الأقباط الأرثوذكس 2003.

AGBÁN, I. I. (ed.). *Jeho Svatost papež alexandrijský Šenut III. a sklizeň čtyřiceti slavných roků*. (arabsky) Káhira: Koptský alexandrijský patriarchát, 2011.

اسحق . قداسة بابا الإسكندرية شنودة الثالث وحصاد آربعين سنة مجيدة. القاهرة :بطرييركية الأقباط الأرثوذكس 2011
ابراهيم عجبان

ALEXANDER, JEFFREY C. *Performative Revolution in Egypt: An Essay in Cultural Power*. Bloomsbury: Bloomsbury Academic 2011.

AL-GHANNAM, ABRAR. *Religious Censorship in Egypt: Attitudes within the Coptic Orthodox Church*, s. 22.

AL-GHANNAM, ABRAR. *Religious Censorship in Egypt: Attitudes within the Coptic Orthodox Church*. Cairo: Arab-West Report Paper 11, January 2009.

AL-QARADÁWÍ, JÚSUF. *Povolené a zakázané v Islámu*. Praha: Islámská Nadace v Praze, 2004.

ANSARI, HAMIED. Sectarian Conflict in Egypt and the Political Expediency of Religion. *Middle East Journal*, č. 3, roč. 38, 1984, s. 397–418.

ARAFAT, ALAA AL-DIN. *Hosni Mubarak and the Future of Democracy in Egypt*. New York: Palgrave Macmillan US, 2009.

ARMANIOS, FEBE. *Coptic Christianity in Ottoman Egypt*. Oxford: Oxford University Press, 2011.

AL-ASWANY, ALAA. *Democracy is the Answer: Egypt's Years of Revolution: Egypt's Years of Revolution*. The Gingko Library, 2014, s. 211–215.

ATHANASIOS ALEXANDRINUS. De incarnatione, MIGNE. JACQUES PAUL. *Patrologiae Cursus Completus: Series Graeca*. Paris, 1857–1866, sv. 25.

ATIYA, AZIZ SURIAL. Demetrius I., in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* II, s. 891–893.

ATIYA, AZIZ SURIAL. *A History of Eastern Christianity*. London: Methuen, 1968.

ATIYA, AZIZ SURIAL (ed.). *The Coptic Encyclopedia*. New York, Toronto, New York: Macmillan, Collier Macmillan Canada, Maxwell Macmillan International, 1991.

ATIYA, AZIZ SURIAL. *The Coptic Contribution to Christian Civilization*. Ottawa: by Bay Country Publishing Corp, 1979.

ATTIA, MAGED. *The 30th Anniversary Of The Enthronement to the Apostolic Throne of St. Mark 1971*. Cairo: Bishopric of Youth Affair, 2001.

ATTIA, MAGED. *The Coptic Orthodox Church and the Ecumenical Movement*. Cairo: Bishopric of Youth Affair, 2001.

AYUCH, DANIEL. Theological Education in the Middle East. Major Developments and Challenges, in DIETRICH WERNER (ed.) *Handbook of Theological Education in World Christianity*. Regnum: Oxford, 2010, s. 494–501.

BAREŠ, LADISLAV, RUDOLF VESELÝ A EDUARD GOMBÁR. *Dějiny Egypta*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009.

BASILIOS, ARCHBISHOP. Alexandrian theology, in ATIYA, A. S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* I, s. 103–104.

BÁSILÍ, BÚLUS. *Koptové: nacionálismus... a dějiny*. (arabsky) 1987.

. للقمص بولس باسيلي . الاقباط: وطنية ... وتاريخ. 1987.

BEARMAN, P. (ed.). *Encyclopaedia of Islam*. 2. vydání. Leiden: Brill, 2006.

BEBÁVÍ, GEORGE HABÍB. *Svatý Atanáš Apoštol v kontrastu s neortodoxním náboženským dědictvím*. (arabsky) Káhira: Koptský pravoslavný seminář, 1985.

جورج حبيب بباوي. القديس انطونيوس الرسولي في مواجهة التراث الديني غير الارثوذكسي. القاهرة. الكلية الالكليريكية
الاقباط الارثوذكس، 1985.

BEER, STEPHAN. Jesus in the Dumping Sites: Doing theology in the overlaps of human and material waste. *Theological Studies*, č. 3, roč. 70, 2014, s. 1–8.

BEININ, JOEL; LOCKMAN, ZACHARY. *Workers on the Nile: nationalism, communism, Islam and the Egyptian working class, 1882–1954*. Princeton: Tauris, 1988.

BERNARD-MAUGIRON, NATHALIE. *Divorce and Remarriage of Orthodox Copts in Egypt: The 2008 State Council Ruling and the Amendment of the 1938 Personal Status Regulations*. *Islamic Law and Society*, č. 3/4, roč. 18, 2011, s. 356–386.

BIBÁVÍ, GEORG HABÍB. *Účast na boží přirozenosti: Základy nauky Atanáše Apoštolského o spásce a nauka církevních otců všeobecné církve*. (arabsky) Cambridge: Cambridge University, 2007.

الشركة في الطبيعة الإلهية دراسة للأصول الرسولية الأرثوذكسية للخلاص عند القديس أثناسيوس، جورج حبيب بباوي جامعة كامبريدج : كامبريدج. وآباء الكنيسة الجامعة 2007,

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona: český ekumenický překlad. Praha: Česká biblická společnost, 2007.

BILANIUK, PETRO B. T. Coptic Relations with Rome, in CE II, s. 609–611.

BISHOP METAOUS. *The Spirituality of the Rites of the Holy Liturgy in the Coptic Orthodox Church*. Sydney: St. Mary and St. Mina Church, 1996.

BISHOP SURIEL. *Habib Girgis: Coptic Orthodox Educator and a Light in the Darkness*. New York: St Vladimir's Seminary Press, 2017. Vydaná disertační práce koptského biskupa Suriela obhájená na Fordham University v roce 2014.

BIŠOJ KÁMIL. *Ježíšova modlitba*. Alexandrie. Nedatováno.

القمح بيشوى كامل. صلاة يسوع .الإسكندرية.

BIŠOJ KÁMIL. *Barnabášovo evangeliump*. (arabsky) Káhira: Már Girgis, nedatováno.

بىشوى كامل. إنجيل برنابا .القاهرة : مار جرجس

BOOCHS, W. (ed.). *Geschichte und Geist der Koptischen Kirche*. Aachen: Bernardus-Verlag, 2009.

BOTROS, GHADA. *Coptic Migrant Churches: Transnationalism and the Negotiation of Different Roles*, in DOORN-HARDER, NELLY VAN (ed.). *Copts in Context: Negotiating Identity, Tradition, and Modernity*. Columbia, South Carolina: University of South Carolina Press, 2017, s. 107–123.

BRIGHTMAN, F. E. – HAMMOND, CH. E. (ed.). *Liturgies, Eastern and Western: Being the Texts, Original or Translated, of the Principal Liturgies of the Church. I. Eastern Liturgie.* Oxford: Clarendon Press, 1965.

BRINKERHOFF, JENNIFER M. *Coptic Diaspora Survey Report 4: Identity and Organization Affiliations.* Washington: George Washington University, GW Diaspora Research Program, 2014.

BROOKS, E. W. The Ordination of the Early Bishops of Alexandria. *Journal of Theological Studies*, č. 2, 1901, s. 278–282.

BROWN, SCOTT KENT. Coptic church in Egypt: A Comment on Protecting Religious Minorities from Nonstate Discrimination. *BYU Legal Review*, č. 3, 2000, s. 1049–1098.

BURMESTER, O. H. E. *The Egyptian or Coptic Church; a Detailed Description of her Liturgical Services and the Rites and Ceremonies Observed in the Administration of her Sacraments.* Le Caire: Société D'archéologie Copte, 1967.

CARTER, B. L. *The Copts in Egyptian Politics 1918–1952.* London: Croom Helm, 1986.

COHEN, MORDECHAI Z. *Three Approaches to Biblical Metaphor: From Abraham Ibn Ezra and Maimonides to David Kimhi.* Leiden: Brill, 2003.

COURY, RALPH M. R. Who Invented Egyptian Arab Nationalism I. *International Journal of Middle East Studies* 3 (14/1982), s. 249–281.

COURY, RALPH M. R. Who Invented Egyptian Arab Nationalism II. *International Journal of Middle East Studies* 4 (14/1982), s. 459–479.

CYRILLUS ALEXANDRINUS ARCHIEPISCOPUS. Commentarii in duodecim prophetas minores 4.2–3, *Patrologia graeca* 72, sl. 360A.

CYRILLUS ALEXANDRINUS ARCHIEPISCOPUS. Thesaurus de sancta et consubstantiali Trinitate 34. *Patrologia graeca* 75.

DAVIS, STEPHEN J. *Coptic Christology In Practice: Incarnation And Divine Participation In Late Antique And Medieval Egypt.* Oxford: Oxford University Press, 2008.

DAVIS, STEPHEN J. Monastic Revivals, in CHIN, CATHERINE M.; SCHROEDER, CAROLINE T. *Melania: Early Christianity through the Life of One Family*. Oakland: University of California Press, 2017, s. 260–270.

DAVIS, STEPHEN J. *The Cult of Saint Thecla: A Tradition of Women's Piety in Late Antiquity*. Oxford: Oxford University Press, 2001.

DAVIS, STEPHEN J. *The Early Coptic Papacy: the Egyptian Church and its Leadership in Late Antiquity*. Cairo: American University in Cairo Press, 2004.

DAY, P.D. *Eastern Christian Liturgies. The Armenian, Coptic, Ethiopian, and the Syrian Rites*. Shannon: Irish University Press, 1972.

DETLEF, C. MÜLLER, G. Benjamin I., in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia II*, s. 375–377.

DOORN-HARDER, PIETERNELLA VAN (ed.). *Between desert and city: the Coptic Orthodox Church today*. Oslo: Novus Forl., 1997.

EDOUARD DES PLACES, IRÉNÉE-HENRI DALMAIS, GUSTAVE BARDY, ANDRÉ FRACHEBOUD, HUMBERT-THOMAS CONUS, RAPHAËL-LOUIS OECHSLIN, JEAN ORCIBAL, ANDRÉ RAYEZ, JEAN GUENNOU. Divinisation, in *Dictionnaire De Spiritualité 3*, s. 1370–1459.

EDWARDS, MARK; D-VASILESCU, ELENA ENE. *Visions of God and Ideas on Deification in Patristic Thought*. London: Routledge, 2016.

EL-MASRI, IRIS HABIB. *Story of the Copts I–III*. Merry Springs: St. Anmny Monastery, 1975.

ELSÄSSER, SEBASTIAN. *The Coptic Question in the Mubarak Era*. Oxford: Oxford University Press, 2014.

Euchologion. Cairo: St. John The Beloved Publishing House, 1997.

EVETTS, B. (ED.). *History of the Patriarchs of the Coptic Church of Alexandria I–IV*. Patrologia Orientalis, sv I.2, I.4, V.1, X.5. Paris, 1906–15.

FARAG, LOIS M. *The Coptic Christian Heritage: History, Faith and Culture*. New York: Routledge, 2014.

FARAH, NADIA RAMSIS. *Religious Strife in Egypt: Crisis and Ideological Conflict in the Seventies*. New York: Gordon and Breach Science Publishers, 1986.

FARRELL, WILLIAM E. Egypt Copts wary after Sadat move. *New York Times*, 7. září 1981, s. A3.

FILIPI, PAVEL. *Křesťanstvo: historie, statistika, charakteristika křesťanských církví*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001.

Five Vienna consultations between theologians of the Oriental Orthodox Churches and the Roman Catholic Church 1971, 1973, 1976, 1978 and 1988: selected papers in one volume. Vienna: Pro Oriente, 1993.

FRANC, JAROSLAV. Aktualizace patristické tradice v díle Matouše Chudého: modlitba a liturgie, in FRANC, JAROSLAV (ed.). *Člověk slavící: pojetí kultu a liturgie v judaismu, křesťanství a islámu mezi antikou a novověkem*. Refugium: Olomouc, 2015, s. 164–181.

FRANC, JAROSLAV. *Ekumenické konsensy III: Dokumenty Smíšené komise mezi katolickou církví a Koptskou pravoslavnou církví (1973–1992)*. Olomouc : Refugium Velehrad-Roma, 2011.

FRANC, JAROSLAV. Hlásat evangelium ve světě islámu: alexandrijský patriarcha Šenut III. (1923–2012), *Verba theologica*, 2020, č. 1, s. 28–41.

FRANC, JAROSLAV. Kultura tradičně muslimské egyptské společnosti jako kontext křesťanské bioetiky, *Verba theologica*, 1/2018, s. 5–18.

FRANC, JAROSLAV. *Nemohu říct, že jsem šťastný, ale nyní cítím pokoj. Matouš Chudý: kapitola z arabské teologie koptského křesťanství*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2018.

FRANC, JAROSLAV. Obnovení člověka: kapitola z arabské křesťanské teologie, in HERŮFEK, JAN. a kol. *Pojetí důstojnosti člověka od antiky po současnost*. Ostrava: Vivarium FF OU 2015, s. 143–160.

FRANC, JAROSLAV. Posvěť se jménu tvé i v arabské kultuře: jméno transcendentního Boha v tradici islámu a jeho vztah ke stvořenému světu, *Mezinárodní katolická revue Communio*, 2016, roč. 20, č. 1, ISSN 1211-7668, s. 74–89.

FRANC, JAROSLAV. Rodina a manželství v koptské církvi 21. století, in *Tradice Východu a Západu v dialogu: interkulturní a ekumenický dialog*. Olomouc: Refugium, 2015, s. 192–209.

FRANC, JAROSLAV. Vzdělávání v koptské církvi a tradice nedělních škol, *Studia Theologica*, 29 (2007), s. 48–55.

GABRA, GAWDAT. *The A to Z of the Coptic Church*. Lanham, Toronto, Plymouth: The Scarecrow Press, Inc., 2009.

GERGES, FAWAZ. The End of the Islamist Insurgency in Egypt?: Costs and Prospects, *The Middle East Journal*, č. 4, roč. 54, 2000, s. 592–612.

GERHARDS, ALBERT; BRAKMANN, HEINZGERD (ed.). *Die koptische Kirche: Einführung in das ägyptische Christentum*. Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer, 1994.

GIOVANNI PAOLO II. *Orientale lumen: lettera apostolica all' episcopato, al clero a ai fedeli per la ricorrenza centenaria della "Orientalium dignitas" di papa Leone XIII*. Bologna: Dehoniane, 1995.

GIRGIS, HABÍB. *Konkrétní prostředky ke koptské reformě: naděje a sny*. (arabsky) Káhira, 1942.

حبيب جرجس. الوسائل العملية للاصلاحات القبطية - امال واحلام. القاهرة، 1942.

GIRGIS, MAGDI. *The Emergence of the Modern Coptic Papacy: the Egyptian Church and its Leadership from the Ottoman Period to the Present*. Cairo: American University in Cairo Press, 2011.

GRAF, G. *Geschichte der Christlichen Arabischen Literatur. IV. die Schriftsteller von der Mitte des 15. bis zum Ende des 19. Jahrhunderts. Syrer, Armenier, Kopten, Missionsliteratur, Profanliteratur*. Città Del Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana, 1951.

GRAF, G. *Geschichte der Christlichen Arabischen Literatur. IV. die Schriftsteller von der Mitte des 15. bis zum Ende des 19. Jahrhunderts. Syrer, Armenier, Kopten, Missionsliteratur, Profanliteratur*. Città Del Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana, 1951.

GREENFIELD, RICHARD. *Ethiopia: A New Political History*. New York: Frederick A. Praeger, 1965.

GREGORIOS THEOLOGUS. *Oratio*, in MIGNE. JACQUES PAUL. *Patrologiae Cursus Completus: Series Graeca*. Paris, 1857–1866, sv. 36, 25.

GRIGGS, C. W. *Early Egyptian Christianity from its origins to 451 CE*. Leiden: Brill, 1990.

GROS, JEFFREY; MEYER, HARDING; RUSCH, WILLIAM G. (ed.). *Growth in Agreement II: Reports and Agreed Statements of Ecumenical Conversations on a World Level 1982–1998*. Geneva: WCC, 2000.

HABIB, S. Coptic Evangelical Church, in ATIYA, A.S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia II*, s. 603–604.

HADDAD, YVONNE; DONOVAN, JOSHUA. *Good Copt, Bad Copt: Competing Narratives on Coptic Identity in Egypt and the United States Studies*. *World Christianity*, č. 3, roč. 19, 2013, s. 208–232.

HANNÁ, MILÁD. *Ano, Koptové... ale také Egyptané*. (arabsky) Káhira: Maktabát madbúlí, 1980.

هنا، ميلاد. نعم .. أقباط لكن .. مصريون. القاهرة: مكتبة مدبولي، 1980.

HÄNGGI, ANTON. RAES, ALPHONSE. EIZENHÖFER, LEO. PINELL, JORDI. PAHL, IRMGARD. LIGIER, LOUIS. JUNGMANN, JOSEF. *Prex eucharistica: textus et variis liturgiis antiquioribus selecti*. Fribourg: Universitätsverlag, 1968.

HASAN, S. SANA. *Christians versus Muslims in Modern Egypt: The Century-Long Struggle for Coptic Equality*. Oxford: University Press, 2003.

HELMI, JAKUB. *Autenticita Písma svatého a Barnabášova evangelia*. Alexandrie: Kostel svatých Marka Apoštola a papeže Petra koruny mučedníků, 2001.

حلمي يعقوب. صحة الكتاب المقدس و أنجيل برنابا .الإسكندرية: كنيسة القديسين مار مارقس الرسول والبابا بطرس ختام الشهداء. 2001.

HENDERSON, RANDALL P. The Egyptian Coptic Christians: the conflict between identity and equality, *Islam and Christian-Muslim Relations*, č. 2 (16/2005), s. 155–166.

HEO, ANGIE. *Examining the Role of Media in Coptic Studies*, in DOORN-HARDER, NELLY VAN (ed.). *Copts in Context: Negotiating Identity, Tradition, and Modernity*. Columbia, South Carolina: University of South Carolina Press, 2017, s. 52–65.

HEYWORTH-DUNNE, JAMES. *An Introduction to the History of Education in Modern Egypt*. London: Frank Cass & Co., 1968.

HOOVER, JON. Muslim-Christian Relations and Peacemaking in the Arab World, in KING, ROBERTA R.; TAN, SOOI-LING. (ed.). *(un)Common Sounds: Songs of Peace and Reconciliation among Muslims and Christians*. Eugene: Cascade Books, 2014, s. 51–70.

HULSMAN, CORNELIS (ed.). *The Sharia as the Main Source of Legislation?: The Egyptian Debate on Article II of the Egyptian Constitution*. Marburg: Tectum, 2012.

CHAILLOT, Ch.; BELOPOPSKY, A. (ed.). *Towards Unity. The Theological Dialogue Between The Orthodox Church And The Oriental Orthodox Churches*. Geneva: Inter-Orthodox Dialogue, 1998.

IBRAHIM, SAAD EDDIN (ed.). *Minority Right Group International Report: The Copts of Egypt*. Ibn Khaldoun Center for Development Studies, 1996.

IRENEJ, *Adversus Hereses*, Rousseau, Adelin (ed.). *S. Contre Les Hérésies*. Paris: Cerf, 1965.

Islamochristiana. Rom: Pontificio Istituto di Studi Arabi, 1975–.

JABBOUR, NABEEL T. *The Rumbling Volcano: Islamic Fundamentalism in Egypt*. Pasadena, California: Mandate Press, 1993.

JEDEN Z MNICHŮ KLÁŠTERA SV. MAKÁRIA VE SPOLUPRÁCI S UNIVERZITNÍMI TEOLOGY SPECIALIZOVANÝMI NA CÍRKEVNÍ OTCE A KOPTSKOU PRAVOSLAVNOU TEOLOGII. *Studie o ortodoxních principech církevních otců v knihách otce Matouše Chudého I: vtělení Syna Božího Ježíše Krista, Pana Maria a církve*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydavatelství kláštera sv. Makária, 2003.

أحد رهبان دير القديس أنبا مقار بالتعاون مع بعض العلماء اللاهوتيين الأكاديميين المتخصصين في آباء الكنيسة واللاهوت القبطي الأرثوذكسي. دراسة الأصول الأرثوذكسيّة الآبانية لكتابات الأب متى المسكين: تجسد ابن الله يسوع المسيح، العذراء والكنيسة . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ،2003 .

JEDEN Z MNICHŮ KLÁŠTERA SV. MAKÁRIA VE SPOLUPRÁCI S UNIVERZITNÍMI TEOLOGY SPECIALIZOVANÝMI NA CÍRKEVNÍ OTCE A KOPTSKOU PRAVOSLAVNOU TEOLOGII. *Studie o ortodoxních principech církevních otců v knihách otce Matouše Chudého II: církev nevěsta Kristova, lidská přirozenost sjednocená s boží přirozeností*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydavatelství kláštera sv. Makária, 2003.

أحد رهبان دير القديس أنبا مقار بالتعاون مع بعض العلماء اللاهوتيين الأكاديميين المتخصصين في آباء الكنيسة واللاهوت القبطي الأرثوذكسي. دراسة الأصول الأرثوذكسيّة الآبانية لكتابات الأب متى المسكين: تجسد ابن الله يسوع المسيح، العذراء والكنيسة . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ،2003 .

Jehovah's Witnesses have been rejected by all Christian groups. *Worldwide Religious News*, 2002. [online]. [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <http://www.wwrn.org/article.php?idd=10757&sec=19&cont=3>

JÚHANA, MINASÁ. *Dějiny koptské církve*. (arabsky) Káhira: Maktabet al-Mahaba, 1983.

منسى يوحنا. تاريخ الكنيسة القبطية. القاهرة : مكتبة المحبة ، ١٩٨٣

KALAITZIDIS, PANTELIS; FITZGERALD, THOMAS; HOYORUN, CYRIL; PEKRIDOU, AIKATERINI; ASPROULIS, NIKOLAOS WERNER, DIETRICH; LIAGRE, GUY (ed.). *Orthodox Handbook on Ecumenism Resources for Theological Education*. Oxford: Regnum Books International, 2014.

KEMP, ERIC WALDRAM. *Bishops and presbyters at Alexandria*. London: Faber, 1956.

KEPEL, GILLES. *The Prophet and the Pharaoh: Muslim Extremism in Egypt*. Berkeley: University of California Press, 2003, s. 204–209.

KHALIL, ELHAMY. *The Making of a Diocese: The Early Years of the Coptic Orthodox Diocese of Los Angeles, Southern California, and Hawaii*. Los Angeles: The Coptic Orthodox Diocese of Los Angeles, Southern California, and Hawaii, 2008.

KOPTSKÝ ALEXANDRIJSKÝ PATRIARCHÁT. *Časopis al-Kiráza* (arabsky), č. 2, 2006, s. 6.
بطريركية الأقباط الأرثوذكس مجلة الكرaza. 2006, 2,

Korán. Praha: Odeon, 1972.

KRAFT, HEINRICH. *Slovník starokřesťanské literatury*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005.

KRISTIANSEN, STAALE JOHANNES; RISE, SVEIN. *Key Theological Thinkers: From Modern to Postmodern*. London: Routledge, 2016.

KROPÁČEK, L. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 1992.

LAANATZA, MARIANNE. *Egypt Under Pressure: A Contribution to the Understanding of Economic*. Uppsala: The Scandinavian Institute of African Studies, 1986.

LABIB, S. Y. Kha' il I, in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia IV*, s. 1410–1412.

LABIB, S. Y. Zacharias, in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* VII, s. 2367–2368.

LABIB, Y. SUBHI. Yusab I, in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* IV, s. 2362–2363.

LAMPE, G. W. H. (ed.). *A Patristic Greek Lexicon*. Oxford: Clarendon Press, 1961.

Let God be True. New York: Watch Tower Bible and Tract Society, 1946.

LIPNIAK, JAROSŁAW M. Angelologia papieża Szenudy III. *Studia Oecumenica*, 16/2016, s. 167–185.

LONERGAN, BERNARD. *Method in Theology*. Toronto: University of Toronto Press, 1990.

MALIK, HABIB. *Islamism and the Future of the Christians of the Middle East*. Stanford: Hoover Institution Press, 2010.

MANSÍ, JUHNÁ. *Dějiny Koptské církve*. (arabsky) Káhira: Vydavatelství al-Mukaba, nedatováno – vydáno za pontifikátu Šenuta III. 1971–2012.

منسى يوحنا. تاريخ الكنيسة القبطية. القاهرة :مكتبة المكبة.

MARTIN, ANNIK; ALBERT, MICHELINE (ed.). *Histoire "Acéphale" et Index syriaque des lettres festales d'Athanase d'Alexandrie*. Paris: Cerf, 1985, s. 258–259.

MASRIYA, Y. A Christian minority: The Copts in Egypt. *International Affairs*, č. 3, roč. 53, 1977, s. 77–93.

MASSON, JACQUES. La divinisation de l'homme. Les raisons de l'opposition de Shenouda III, *Proche-Orient chrétien*, 57/2007, s. 279–290.

MASSON, JACQUES. Théologies comparées: Shenouda III et Matta al-Miskin, *Proche-Orient chrétien*, 55/2005, s. 52–61.

MATOUŠ CHUDÝ. *Eucharistie: Večeře Páně, studie o počátcích liturgie a úvod do liturgie, jejího vývoje od prvního století do současnosti*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydavatelství kláštera sv. Makária, 2000.

الأب متى المسكين. الإفخارستيا، عشاء الرب، بحث في الأصول الأولى للبيتورية، ودخل لشرح القدس وتطوره من القرن الأول حتى عصرنا الحاضر. وادي النطرون: مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 2000.

MATOUŠ CHUDÝ. *Jak číst Písmo svaté*. (arabsky) 7. vydání, první vydání je z roku 1966. Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1990.

الأب متى المسكين .كيف تقرأ الكتاب المقدس . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1990.

MATOUŠ CHUDÝ. *Letnice: padesátý den*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1960.

الأب متى المسكين .العنصرة يوم الخمسين . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1960.

MATOUŠ CHUDÝ. *Nanebevstoupení a Letnice*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1974.

الأب متى المسكين .عيدي الصعود والعنصرة . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1974.

MATOUŠ CHUDÝ. *Nevěsta*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1994.

الأب متى المسكين .العريس . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار، 1994.

MATOUŠ CHUDÝ. *Pravoslavný koncept vzkříšení a vykoupení*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1978.

الأب متى المسكين .تأملات في قيمة المسيح :القيامة والفداء في المفهوم الأرثوذكسي . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1978.

MATOUŠ CHUDÝ. *Sestupující Pán Duch Svatý*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1981.

الأب متى المسكين .روح القدس الرب المحيي . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1981.

MATOUŠ CHUDÝ. *Svatý Atanáš Apoštolský, dvacátý patriarcha: život, jeho obrana víry proti ariánům, teologie*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1981.

الأب متى المسكين القديس أثناسيوس الرسولي البابا العشرون سيرته، دفاعه عن الإيمان ضد الأريوسيين، لاهوته. وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1981.

MATOUŠ CHUDÝ. *Vtělení Boha podle sv. Cyrila Velikého*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 1978.

الأب متى المسكين .التجسد الالهي للقديس كيرلس الكبير . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار ، 1978.

MATOUŠ CHUDÝ. *Život v pravoslavné modlitbě*. (arabsky) Údolí Natrún: klášter Syřanů, 1952.

الأب متى المسكين .حياة-الصلوة-الأرثوذك司ية . وادي النطرون : دير السريان ، 1952.

MATOUŠ CHUDÝ. *Život v pravoslavné modlitbě*. (arabsky) Údolí Natrún: Vydatelství kláštera sv. Makária, 2012.

الأب متى المسكين .حياة-الصلوة-الأرثوذك司ية . وادي النطرون : مطبعة دير القديس أنبا مقار, 2012.

MCCALLUM, FIONA. The Political Role of the Patriarch in the Contemporary Middle East, *Middle Eastern Studies*, č. 6, roč. 43, 2007, s. 923–940.

MEINARDUS, O.F.A. *Monks & Monasteries of the Egyptian Desert*. Cairo – New York: American University in Cairo Press, 1989.

MEINARDUS, OTTO F. A. *Christian Egypt, ancient and modern*. Cairo: French Inst. of Oriental Archaeology, 1965.

MEINARDUS, OTTO F. A. *Christian Egypt: Faith and Life*. Cairo: American University in Cairo Press, 1970.

MEINARDUS, OTTO F. A. The Hermits of Wadi Rayan. *Studia Orientalia Christiana: Collectanea*, 11/1966, s. 295–317.

MEINARDUS, OTTO F. A. *Two Thousand Years Of Coptic Christianity*. Cairo; New York: American University In Cairo Press, 2002.

METROPOLITA BIŠOJ. *Zbožštění člověka I–III*. (arabsky) Damietta: Biskupství v Damiettě a Kafr aš-Šajch a Barari, 2016.

. محافظه بشوي. تأليه الإنسان. دمياط : مطران دمياط وكفر الشيخ والبرارى, 2016 .

METROPOLITA BIŠOJ. *Společné linky mezi Matoušem Chudým a Maxem Michaelem*. (arabsky) Damietta: Biskupství v Damiettě a Kafr aš-Šajch a Barari, 2007.

محافظه بشوى . الخط المشترك بين القمح متى المسكين وماكس ميشيل. دمياط : مطران دمياط وكفر الشيخ والبرارى. 2007.

METROPOLITAN BISHOY. *Deifying Energies and Grace: Responses to Claims on Deification of Man*. The Monastery of Saint Damiana: The Diocese of Damiette, 2016.

METROPOLITAN BISHOY. Pope Shenouda III, in KALAITZIDIS, PANTELIS; FITZGERALD, THOMAS; HOYORUN, CYRIL; PEKRIDOU, AIKATERINI; ASPROULIS, NIKOLAOS WERNER, DIETRICH; LIAGRE, GUY (ed.). *Orthodox Handbook on Ecumenism Resources for Theological Education*. Oxford: Regnum Books International, 2014.

MEYER, HARDING. *Die Struktur ökumenischer Konsense*, in Versöhnte Verschiedenheit: Aufsätze zur ökumenischen Theologie I. Frankfurt: Lembeck, 1998.

MEZINÁRODNÍ TEOLOGICKÁ KOMISE. *Teologie dnes: perspektivy, principy a kritéria*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2013.

MIGNE. JACQUES PAUL. *Patrologiae Cursus Completus: Series Graeca*. Paris, 1857–1866. (=PG)

MIKHAIL, HANY MINA. *Coptic Orthodox: Divine Justice*. [online]. [cit. 01.06.2020]. Dostupné z: <http://www.copticorthodox-divinejustice.com/>

MIKHAIL, M.S.A.–MOUSSA, M. (ed.). *Christianity and Monasticism in Wadi Al-Natrun. Essays from the 2002 International Symposium of the Saint Mark Foundation and the Saint Shenouda the Archimandrite Coptic Society at Wadi al-Natrun*. Cairo: American University in Cairo Press, 2009.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Data registrace církví a náboženských společností a svazů církví a náboženských společností – mkcr.cz*. Ministerstvo kultury České republiky [online]. [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/data-registrace-cirkvi-a-nabozenskych-spolecnosti-a-svazu-cirkvi-a-nabozenskych-spolecnosti-464.html>

MOJSOV, BOJANA. *Alexandria Lost: From the Advent of Christianity to the Arab Conquest*. London: Duckworth 2010.

MONIER, ELIZABETH ISKANDER. *Sectarian Conflict in Egypt: Coptic media, identity and representation*. London: Routledge, 2012.

MONIER, ELIZABETH ISKANDER. The ‘mediation’ of Muslim–Christian relations in Egypt: the strategies and discourses of the official Egyptian press during Mubarak’s presidency. *Islam and Christian–Muslim Relations*, č. 1, roč. 23, 2012, s. 31–44.

MONIER, ELIZABETH ISKANDER. The Arab Spring and Coptic–Muslim Relations: From Mubarak to the Muslim Brotherhood. *European Yearbook of Minority Issues*, č. 1, roč. 11, 2014, s. 167–186.

MOORE, LAZARUS. *Some Aspects about Orthodox Prayer*. Strojopis z roku 1946 v archivu Father Lazarus Moore Foundation, Port Townsend, Washington, USA.

MORGAN, JASON; FALOLA, TOYIN; OYENIYI, BUKOLA A. *Culture and Customs of Libya*. Santa Barbara, Denver, Oxford: Greenwood, 2012.

MUHAMMAD, A. *Sádát a papež: Tajemství střetu mezi systémem a církví*. (arabsky) Káhira, 1990.

محمد، أنور. السادات والبابا: أسرار الصدام بين النظام والكنيسة. القاهرة، 1990.

NASIM, SULAYMAN. Habib Jirjis, in ATIYA, A. S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* IV, s. 1189.

Nádech biografie. (arabsky) Káhira: Koptský alexandrijský patriarchát, 2012.
سيرة عطرة... مسيرة عطاء أبي... علامة فارقة في التاريخ . القاهرة. اسحق ابراهيم عجban قداسة بابا الإسكندرية, 2012.

O'COLLINS, GERALD. The 2014 Agreed Statement on Christology of the Churches of the Anglican Communion and the Oriental Orthodox Churches: A Catholic review. *International Journal for the Study of the Christian Church*, č. 1–2, roč. 16, 2016, s. 66–74.

OLSTER, DAVID. Ideological Transformation and the Evolution of Imperial Presentation in the Wake of Islam's Victory, in GRYPEOU, EMMANOUELA; SWANSON, MARK N.; THOMAS, DAVID. *The Encounter of Eastern Christianity with Early Islam*, vol. 5. Leiden: Brill, 2006, s. 45–72.

OLSTER, DAVID. Justinian, Rhetoric and the Church. *Byzantinoslavica*, 50 (1989), s. 65–76.

OPITZ, H.-G. (ed.). *Athanasius: Werke, II, 1.* De Gruyter, 2012.

PEARSON, B. A. – GOEHRING, J.E. (ed.). *The Roots Of Egyptian Christianity*. Philadelphia: Fortress Press, 1986.

PENNINGTON, J. D. The Copts in Modern Egypt, *Middle Eastern studies*, 18 (1982), s. 158–179.

PETER, MAKARI, E. *Conflict & Cooperation: Christian-Muslim relations in contemporary Egypt*. Syracuse, N.Y.: Syracuse University Press, 2007, s. 48–49.

Písmo svaté. (arabsky) Bejrút: Dům Bible na Středním Východě, 2006.

دار الكتاب المقدس في الشرق الاوسط : بيروت. الكتاب المقدس 2006,

POSPÍŠIL, CTIRAD VÁCLAV. *Hermeneutika mystéria: struktury myšlení v dogmatické teologii*. Praha: Krystal OP, 2010.

POSPÍŠIL, CTIRAD VÁCLAV. *Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel*. Praha: Krystal OP, 2010.

REISS, WOLFRAM. *Erneuerung in der Koptisch-Orthodoxen Kirche: die Geschichte der koptisch-orthodoxen Sonntagsschulbewegung und die Aufnahme ihrer Reformansätze in den Erneuerungsbewegungen der Koptisch-Orthodoxen Kirche der Gegenwart*. Münster: LIT Verlag, 1998.

RICHTER, S. G. Wadi al-Natrun and Coptic Literature, in MIKHAIL, MAGED S. A. MOUSSA, MARK. *Christianity and Monasticism in Wadi al-Natrun*. Cairo – New York: American University in Cairo Press, 2009, s. 43–62.

RINDERKNECHT, JAKOB KARL. *Mapping the Differentiated Consensus of the Joint Declaration*. Cham: Springer, 2016.

ROBERTSON, R. G. *The Eastern Christian Churches*. Roma: Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, 1990.

ROCK-SINGER, AARON. A Pious Public: Islamic Magazines and Revival in Egypt, 1976–1981. *British Journal of Middle Eastern Studies*, č. 4, roč. 42, 2015, s. 427–446.

ROWE, PAUL. Building Coptic Civil Society: Christian Groups and the State in Mubarak's Egypt. *Middle Eastern Studies*, 1, 45/2009, s. 111–126.

ROY, GAÉTAN DU. Father Samaan and the Charismatic Trend within the Coptic Church, in Doorn-Harder, Nelly van (ed.). *Copts in Context: Negotiating Identity, Tradition, and Modernity*. Columbia, South Carolina: University of South Carolina Press, 2017, s. 66–79.

RUFÁÍL, NAZÍR GAJED (ed.). *Časopis nedělních škol*. 1946-, Káhira, Rud al-Farag 50.
نظير جيد روفائيل. مجلة مدارس الأحد، 1946-1946. القاهرة، روض الفرج 50.

RUBINSTEIN, ALLA. Persecution of Coptic Christians in Modern Egypt, in *Human Rights and Human Welfare: Topical Review Digest: Human Rights in the Middle East and North Africa*, 2018, s. 148–159.

RUSSELL, NORMAN. *The doctrine of deification in the Greek patristic tradition*. Oxford: Oxford University Press, 2006.

RUTHERFORD, J. F. *The Harp of God*. New York: Watch Tower Bible and Tract Society, 1928.

SAAD, AL-DÍN, IBRAHÍM. *Menshy v arabském světě, sv. II*. Káhira: 2018.
سعد الدين إبراهيم. الملل والنحل والأعراف: هموم الأقليات في العالم العربي العربي الجزء الثاني. القاهرة: 2018.

SAAD, MICHAEL SAAD; SAAD, NARDINE MIRANDA. Electing Coptic Patriarchs: A Diversity of Traditions. *Bulletin of St. Shenouda the Archimandrite Coptic Society*, č. 6, 2000, s 20–32.

SAAD, MICHAEL (ed.). Our Teacher Archdeacon Habib Girgis: Pioneer of Religious Education in Modern Times, *Watani International*, 25 August 2013, s. 2.

SAAD, SAAD MICHAEL; RIEGELS, NARDINE SAAD; WESTBROOK, DONALD A. Traditions of Selecting Coptic Patriarchs over Two Millennia. *Journal of Coptic Studies*, č. 16, 2014, s. 139–153.

SÁDIK, MAURÍS. *Soudní pře o papeži Šenuta: nejnovější dokumenty k mimořádné kauze*. (arabsky) Káhira: Maktabát al-nasr liltabáat, 1991.

صادق, موريس . محاكمة البابا شنودة : احدث وثائق لادق قضايا العصر. القاهرة: مكتبة النسر للطباعة, 1991

SAGIV, DAVID. *Fundamentalism and Intellectuals in Egypt, 1973–1993*. London: Frank Cass, 1995.

Saint Takla Haymanot Coptic Orthodox Site – Egypt [online]. Copyright © [cit. 09. 06. 2020]. Dostupné z: <https://st-takla.org/Gallery/People/Heretics/Egyptian/Henein-Abdel-Messih.html>

SALÍB, MICHAÍL GIRGIS (ed.). *Historické záznamy o papeži Šenutovi III.* Sv. I–XI. Káhira: Kostel archanděla Michaela, 1999–2013.

ميخائيل جرجس صليب .السجل التاريخي لقداسة البابا شنودة الثالث. القاهرة: كنيسة رئيس الملائكة ميخائيل. 1990–2012

SAMIR, KHALIL. Gabriel V, in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia* III, s. 1130–1133.

SAMIR, S. K. Vie et oeuvre de Marc Ibn al-Qunbar, in ROSENSTIEHL, JEAN-MARC (ed.). *Christianisme d'Egypte: hommages à René-Georges Coquin*. Leuven: Peeter, 1995.

SAMIR, KHALIL. Safi Ibn al-'Assal, al-, in CE VII, s. 2075–2079.

SAWIRUS IBN AL-MUQAFFA. *History of The Patriarchs of The Egyptian Church. Known as The History Of The Holy Church*. Le Caire: Société d'Archéologie Copte, 1943–1974.

SEDRA, PAUL. *From Mission to Modernity: Evangelicals, Reformers and Education in Nineteenth Century Egypt*. London; New York: I. B. Tauris, 2011.

SEDRA, PAUL. Reconstituting the Coptic Community Amidst Revolution. *Middle East Report*, č. 265, 2012, s 34–38.

SEIKALY, SAMIR. Coptic communal reform: 1860–1914. *Middle Eastern Studies*, č. 3, roč. 6, 1970, s. 247–275.

SHEHATA, DINA. *Islamist and Secularists in Egypt: Opposition, Conflict and Cooperation*. London: Routledge, 2010.

SHOUCRI, MOUNIR. Patriarchal Election, in ATIYA, AZIZ S. (ed.). *The Coptic Encyclopedia IV*, s. 1911–1912.

SUERMANN, HARALD. Copts and the Islam of the Seventh Century, in GRYPEOU, EMMANUELA; SWANSON, MARK N.; THOMAS, DAVID. The Encounter of Eastern Christianity with Early Islam, vol. 5. Leiden: Brill, 2006, s. 95–110.

SEKRETARIÁT SVATÉHO SYNODU (ed.). *Rozhodnutí Svatého synodu za vlády Jeho Svatosti papeže Šenutę III.* (arabsky) Káhira: Koptské pravoslavné kulturní centrum, 2011.

سكرتارية المجمع المقدس. القرارات المجمعية في عهد صاحب القداسة البابا شنودة الثالث. القاهرة: المرقز الثقافي القبطي الارثوذكسي, 2011

SWANSON, M.N. *The Coptic Papacy In Islamic Egypt (641–1517)*. Cairo; New York: American University in Cairo Press, 2010.

SWANSON, MARK N. Teling (and Disputing) the Old, Old Story: A Soteriological Exchange in Late Twelfth-Century Egypt. *Coptica*, č. 5, 2006, s. 69–82.

ŠUKRÍ, GHÁLÍ. *Koptové v měnící se domovině*. Káhira: Dár al-Šurúk, 1990.

شكري، غالى. الاقباط فى وطن متغير. القاهرة: دار الشروق

TADROS, MARIZ. *Copts at the Crossroads: The Challenges of Building Inclusive Democracy in Egypt*. New York: Oxford University Press, 2013.

TADROS, MARIZ. Vicissitudes in the Entente between the Coptic Orthodox Church and the State in Egypt (1952–2007). *International Journal of Middle East Studies*, č. 2, roč. 41, 2009, s. 269–287.

TADROS, SAMUEL. *Motherland Lost: The Egyptian and Coptic Quest for Modernity*. Stanford: Hoover Institution Press, 2013.

TAKLA, HANY. *Coptic Liturgy; Past, Present, and Future*. Los Angeles: St. Shenouda the Archimandite Coptic Society, 2002.

TELFER, W. Episcopal Succession In Egypt. *Journal of Ecclesiastical History*, č. 3, 1952, s. 4.

The Coptic Liturgy Of St. Basil. Cairo: St. John The Beloved Publishing House, 1992.

The Official Theological Dialogue with the Catholics, *El-Keraza* 5, 6 (2005), s. 6.

The Oriental Orthodox Churches Addis Ababa Conference January, 1965. Addis Ababa: Interim Secretariat, 1965.

The Truth Shall Make You Free. Brooklyn: Watchtower Bible and Tract Society of New York: International Bible Students Association, 1943.

THOMAS, DAVID; MALLETT, ALEX. *Christian-Muslim Relations, A Bibliographical History, Volume 4 (1200–1350)*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2012.

VATIKIOTIS, P. J. *The History of Modern Egypt*. The Johns Hopkins University Press, 1980.

VEILLEUX, ARMAND (ed.). *Pachomian Koinonia Vol 2: Pachomian Chronicles and Rules Pachomius*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publishing, 1981.

VENTURA, VÁCLAV. *Spiritualita křesťanského mnišství I–III*. Praha: Benediktinské Arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Břevnově, 2006.

VOILE, BRIGITTE. Cyrille VI et Gamal Abd al-Nasser: le face-a`-face du saint et du héros.' in MAYEUR-JAOUEN, C. *Saints et héros du Moyen-Orient contemporain*. Paris: Maisonneuve et Larose, 2002, s. 189–213.

WATSON, JOHN H. *Among the Copts*. Brighton: Sussex Academic Press, 2012.

WATSON, JOHN H. Signposts to Biography: Pope Shenouda III, in DOORN-HARDER, PIETERNELLA VAN (ed.). *Between desert and city: the Coptic Orthodox Church today*. Oslo: Novus Forl., 1997, s. 243–253.

WATSON, JOHN. Abouna Matta el Meskeen Contemporary Desert Mystic, in *Coptic Church Review* 27, 3–4 (2006), s. 66–92.

WEHR, HANS, COWAN, J. MILTON. *A Dictionary of Modern Written Arabic*. London: Harrap, 1976.

WERNER, DAVID ESTERLINE, NAMSOON KANG, JOSHVA RAJA. *Handbook of Theological Education in World Christianity: Theological Perspectives, Ecumenical Trends, Regional Surveys*. Regnum: Oxford, 2010, s. 494–501.

WORLD COUNCIL OF CHURCHES. *The Evanston Report, The Second Assembly Of The World Council Of Churches*. London: SCM Press, 1955.

YANNEY, RODOLF. Life in the darkness. *Coptic Church Review*, 5, 1984, s. 57–52.

YEFET, BOSMAT. The Coptic diaspora and the status of the Coptic minority in Egypt. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, č. 7, roč. 43, 2017, s. 1205–1221.